

ROMÂNIA

Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București

Telefon +40-21-312.71.01 Fax: +40-21-312.49.21 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avp@avp.ro

*Domnului Daniel Lucian Andrei,
Primarul comunei Petrești, județul Dâmbovița*

RECOMANDARE

Nr. *37* din *21* august 2018

Instituția Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu în data de 30 iulie 2018, urmare a apariției în presă a unor reportaje privind situația a patru copii minori bătuți, neîngrijiți de familie care solicită sprijinul autorităților pentru a fi luați din acest mediu abuziv.

Astfel, în data de 6 august 2018, experții Biroului teritorial Ploiești al instituției Avocatul Poporului au efectuat anchete proprii la Primăria comunei Petrești, județul Dâmbovița și la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Dâmbovița, pentru a clarifica aspectele expuse de presă, dar și pentru a verifica modul în care autoritățile cu competențe specifice au dispus măsuri pentru protecția drepturilor acestor copii.

I. Din verificările efectuate cu ocazia anchetei realizate la Primăria comunei Petrești, județul Dâmbovița, s-au evidențiat următoarele:

Cazul este cunoscut autorității locale încă din anul 2015, familia minorilor având o situație economică precară, aceștia locuind alături de ambii părinți (aflați în concubinaj).

Ulterior, mama a părăsit domiciliul conjugal, pe fondul tensiunilor din familie (comportament violent al tatălui), nemaivizitând copiii, păstrând legătura telefonic cu aceștia.

În luna februarie 2018, mama celor 4 copii, a sesizat Primăria comunei Petrești cu privire la faptul că minorii sunt bătuți de tată, neîngrijiți, lăsați nemâncați, sens în care a solicitat sprijinul autorității locale; la data de 20.02.2018, a fost efectuată anchetă socială la locuința minorilor neconstatându-se urme de violență, iar condițiile de locuit ale familiei erau decente, menționându-se că nu exista risc de neglijare și abuz.

Din luna februarie 2018 (și nici în anii anteriori), familia nu a mai fost monitorizată prin deplasări la locuința minorilor, neexistând consemnări scrise (fișe de monitorizare, anchete sociale cu privire la situația minorilor) la nivelul autorității locale (cu excepția anchetei sociale întocmită în luna februarie 2018, la solicitarea mamei și a celei din 30 iulie 2018). Asistentul social al Primăriei comunei Petrești a declarat că nu au existat alte sesizări din partea vecinilor sau cadrelor didactice.

În data de 27 iulie 2018, o vecină a acestei familii a sesizat telefonic Primăria comunei Petrești cu privire la condițiile precare în care locuiesc cei 4 copii ai familiei, faptul că sunt neîngrijiți, bătuți atât de tată, cât și de către bunic.

Urmare a acestei sesizări telefonice, reprezentanții Primăriei comunei Petrești s-au deplasat în data de 27 iulie 2018, la locuința minorilor constatând că aceștia erau lăsați singuri, fără supravegherea unui adult, erau murdari (neîngrijiți), condițiile de locuit erau mizere, locuința neavând curent electric, fără spații de dormit pentru toți membrii familiei (toți cei 5 membri ai familiei – 4 copii și tatăl- locuiau într-o singură cameră, cu o suprafață locativă extrem de mică), iar copiii au declarat că sunt bătuți atât de tată, cât și de bunic, pe fondul consumului de alcool solicitând să fie luați din acest mediu.

La momentul efectuării verificării în teren (27.07.2018) au fost contactați telefonic reprezentanții D.G.A.S.P.C Dâmbovița solicitându-se sprijin, reprezentanții Primăriei comunei Petrești fiind îndrumați să monitorizeze și să întocmească anchetă socială cu cele constatate.

În acest sens, reprezentanții Primăriei comunei Petrești au întocmit anchetă socială, în data de 30.07.2018, cu propunere de preluare în regim de urgență a minorilor, anchetă înmănată reprezentanților D.G.A.S.P.C Dâmbovița în aceeași dată, aceștia deplasându-se în comuna Petrești, sat Ionești, pentru evaluarea situației copiilor (fiind sesizați telefonic de presă încă din 29.07.2018, dar și ca urmare a sesizării telefonice anterioare a primăriei -27.07.2018).

Reprezentanții Primăriei comunei Petrești au precizat că în urma verificărilor din teren, din data de 27.07.2018, nu s-a impus sesizarea organelor de poliție nefiind constatate urme de violență asupra copiilor.

Cu ocazia deplasării în teren a reprezentanților D.G.A.S.P.C Dâmbovița, din data de 30 iulie 2018, s-au confirmat aspectele privitoare la condițiile precare de trai ale copiilor, sens în care au fost preluați în regim de urgență cei 4 copii și plasați Centrului de Primire în Regim de Urgență pentru copilul abuzat, neglijat și exploatat Târgoviște.

Cu privire la prestațiile sociale de care beneficia familia, reprezentanții Primăriei comunei Petrești au precizat că au fost acordate următoarele prestații: ajutor social (a încetat în data de 01.06.2018 la cererea tatălui, angajat cu contract individual de muncă la o societate comercială), alocație de susținere a familiei monoparentale, tichet social pentru minorul care era înscris la grădiniță și alocații de stat pentru cei 4 copii.

Potrivit declarațiilor asistentului social, cei 4 copii erau înscriși în evidența unui medic de familie și urmau cursurile învățământului obligatoriu (grădiniță/școală).

Analizând prevederile legale în materie, reținem că potrivit **art. 3 din H.G. nr. 691/2015** pentru aprobarea Metodologiei din 19 august 2015 de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială, *”În vederea îndeplinirii atribuției de monitorizare și analizare a situației copiilor din unitatea administrativ-teritorială și a realizării activității de prevenire a separării copilului de familia sa, serviciul public de asistență socială identifică situațiile de risc la care este supus copilul și care impun acordarea de servicii și beneficii”*.

Totodată, în conformitate cu dispozițiile **art. 39 alin. 1, art. 40, art. 41 din Legea nr. 272/2004** privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată

”Serviciul de asistență socială va lua toate măsurile necesare pentru depistarea precoce a situațiilor de risc care pot determina separarea copilului de părinții săi, precum și prevenirea comportamentelor abuzive ale părinților și a violenței în familie”, ” Planul de servicii se întocmește și se pune în aplicare de către serviciul public de asistență socială, organizat la nivelul municipiilor și orașelor, precum și de persoanele cu atribuții de asistență socială din aparatul propriu al consiliilor locale comunale din unitatea administrativ-teritorială unde se află copilul, în urma evaluării situației copilului și a familiei acestuia”, ” Planul de servicii are ca obiectiv prevenirea abuzului, neglijarii, exploatării și a oricăror forme de violență asupra copilului sau separarea copilului de familia sa. (...)”, ”Planul de servicii poate avea ca finalitate transmiterea către direcția generală de asistență socială și protecția copilului a cererii de instituire a unei măsuri de protecție specială a copilului, numai dacă, după acordarea serviciilor prevăzute de acest plan, se constată că menținerea copilului alături de părinții săi nu este posibilă.”

Potrivit prevederilor art. 118 din Legea nr. 272/2004 ”Serviciile publice de asistență socială organizate la nivelul municipiilor și orașelor, precum și persoanele cu atribuții de asistență socială din aparatul propriu al consiliilor locale comunale îndeplinesc în domeniul protecției copilului următoarele atribuții: monitorizează și analizează situația copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor, asigurând centralizarea și sintetizarea datelor și informațiilor relevante, în baza unei fișe de monitorizare aprobate prin ordin al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice (...).”

Mai mult, conform art. 13 din H.G. nr. 691/2015 pentru aprobarea metodologiei din 19 august 2015 de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și modelul standard al documentelor elaborate de către acestea, ”(1) În termen de 2 ani de la intrarea în vigoare a prezentei hotărâri, serviciul public de asistență socială are obligația de a vizita la domiciliu toate familiile cu copii pentru care nu a fost completată fișa de identificare a riscurilor, în condițiile art. 8 alin. (1), din unitatea administrativ-teritorială, în vederea identificării tuturor copiilor aflați în situație de risc. În cadrul

vizitei se completează numai fișa de identificare a riscurilor. (2) Serviciul public de asistență socială înființează și menține un registru de evidență a copiilor aflați în situație de risc, care va cuprinde cel puțin datele și informațiile care sunt transmise trimestrial direcției generale de asistență socială și protecția copilului. Datele sunt transmise în baza fișei de monitorizare prevăzute la art. 118 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Față de toate aceste dispoziții legale, ne aflăm în situația de a constata că la nivelul Compartimentului de Asistență Socială din cadrul Primăriei comunei Petrești, județul Dâmbovița **nu a existat o preocupare constantă și nu au fost luate măsurile necesare depistării precoce a situațiilor de risc de la nivelul comunității locale, nu s-a realizat o monitorizare a situației acestor copii**, astfel cum sunt definite de Metodologia anterior amintită, aprobată prin H.G. nr. 691/2015, mai ales că potrivit art. 6 alin. 1 din același act normativ, **”Serviciul public de asistență socială are obligația de a identifica cu prioritate copii aflați în situație de risc din unitatea lor administrativ-teritorială.”**

Totodată, din analiza documentelor ce ne-au fost puse la dispoziție se poate observa că situația familiei celor 4 copii neglijăți, deși era cunoscută la nivelul comunei Petrești, județul Dâmbovița ca fiind o familie cu posibilități financiare reduse, tatăl fiind beneficiar al ajutorului social în repetate rânduri, mama părăsind familia, iar cei 4 copii fiind lăsați în grija tatălui, nu a fost monitorizată de-a lungul anilor, nu au fost întocmite fișe de monitorizare, fișe de observație, fișe de identificare a riscurilor, planuri de servicii în urma unor eventuale constatări, anchete sociale periodice pentru verificarea tuturor condițiilor în care trăiau acești copii, dar și pentru a i se pune în vedere tatălui obligațiile ce îi revin cu privire la creșterea și educarea copiilor, dar și pentru prevenirea comportamentelor abuzive și a violenței în familie.

De asemenea, în măsura în care vecina familiei, nu ar fi contactat telefonic, în data de 27.07.2018, reprezentanții Primăriei comunei Petrești pentru a le aduce la cunoștință situația de risc în care se aflau minorii familiei , abuzurile la care aceștia sunt supuși (violență în familie, neglijență), cei 4 copii ar fi putut continua să trăiască în respectivul

mediu abuziv, niciun reprezentant al autorității locale nemonitorizând situația precară în care se regăsea de mai mulți ani această familie.

Totodată, nici după ce în luna februarie 2018, mama copiilor a sesizat autoritatea locală cu privire la posibile violențe asupra acestor copii, deși compartimentul de asistență socială din cadrul Primăriei comunei Petrești a efectuat o anchetă socială neconfirmându-se la acel moment aspectele semnalate, nu a desfășurat o activitate constantă de monitorizare a posibilelor situații de risc în care s-ar fi putut regăsi copiii familiei , nefiind întocmite fișe de monitorizare, fișe de observație, fișe de identificare a riscurilor, sau un potențial plan de servicii în perioada martie - iulie 2018, dar nici în anii anteriori.

Față de cele expuse anterior și având în vedere deficiențele constatate la nivelul Primăriei comunei Petrești, județul Dâmbovița cu privire la respectarea și aplicarea dispozițiilor art. 3, art. 6 alin. 1, art. 13 din H.G. nr. 691/2015 pentru aprobarea Metodologiei din 19 august 2015 de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și modelul standard al documentelor elaborate de către acestea, dar și ale prevederilor art. 39 alin. 1, art. 40, art. 41 și art. 118 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată apreciem că este necesară implementarea unor măsuri concrete la nivelul compartimentului de asistență socială pentru a se asigura monitorizarea și identificarea situațiilor de risc în care s-ar putea afla copiii din cadrul unității dvs. administrativ teritoriale, în scopul de a preveni apariția unor situații similare.

În acest context, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. (2), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. Primarul comunei Petrești, județul Dâmbovița, în exercitarea atribuțiilor conferite de legislația în vigoare, va dispune luarea cu celeritate a măsurilor legale, pentru:

- organizarea și funcționarea corespunzătoare a compartimentului de asistență socială în vederea implementării dispozițiilor legale anterior amintite cu privire la: monitorizarea, analizarea situației copiilor din unitatea administrativ-teritorială, a modului de respectare a drepturilor copiilor, identificarea cu prioritate a copiilor aflați în situație de risc din unitatea administrativ-teritorială, depistarea precoce a situațiilor de risc care pot determina separarea copilului de părinții săi, prevenirea comportamentelor abuzive ale părinților și a violenței în familie asigurându-se centralizarea, sintetizarea datelor și informațiilor relevante, în baza unei fișe de monitorizare, de observație sau de identificare a riscurilor, întocmirea unor planuri de servicii atunci când se impune, asigurându-se respectarea dispozițiilor **H.G. nr. 691/2015 și Legii nr. 272/2004** (la nivelul compartimentului urmând a se folosi formularele tip pentru identificare/monitorizare elaborându-se și o procedură de lucru),

- respectarea prevederilor **art. 13 din H.G. nr. 691/2015** pentru aprobarea metodologiei din 19 august 2015 de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și modelul standard al documentelor elaborate de către acestea, în sensul îndeplinirii obligației serviciului public de asistență socială de a vizita la domiciliu toate familiile cu copii pentru care nu a fost completată fișa de identificare a riscurilor, în condițiile art. 8 alin. (1), din unitatea administrativ-teritorială, în vederea identificării tuturor copiilor aflați în situație de risc, dar și pentru înființarea și menținerea unui registru de evidență a copiilor aflați în situație de risc.

de risc, dar și pentru înființarea și menținerea unui registru de evidență a copiilor aflați în situație de risc.

2. Primarul comunei Petrești, județul Dâmbovița, va informa instituția Avocatul Poporului, prin Biroul teritorial Ploiești, în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea Recomandării și măsurile dispuse.

Avocatul Poporului,

Victor Ciorbea

București, 21 august 2018